

Risikfaktorer för fallrelaterade skador bland hemmaboende kvinnor och män över 70 år, baserat på socialkognitiv teori: resultat från en invånarenkät

Introduktion: De professionella inom hälso- och sjukvården, speciellt fysioterapeuter, fungerar som förebyggare och rehabiliterare och har därför en mycket viktig funktion, när det gäller att förhindra just fall.

Syftet med den här studie var att få kunskap om de riskfaktorer som associeras med fallrelaterade skador bland hemmaboende män och kvinnor, baserat på SCT – socialkognitiv teori.

Patienter och metoder: Studien inkluderar 13 151 personer som svarade på en enkät 2017. Urvalet var slumpmässigt och bestod av män och kvinnor i åldern 70 år och äldre. Multivariata regressionsmodeller användes för att undersöka sambandet mellan de teoretiska riskfaktorerna och fallrelaterade skador.

Resultat: Totalt rapporterade 16 % (1 951 personer) fallrelaterade skador under de senaste 12 månaderna. För män, kunde totalt sju riskfaktorer associeras med fallrelaterade skador; ålder, smärta (nacke/skuldror), inkontinens, depression, hjälp i vardagen, utbildning och stillasittande. För kvinnor, kunde totalt nio riskfaktorer kopplas till fallrelaterade skador; ålder, smärta (extremiteter och nacke/skuldror), trötthet, inkontinens, aptit, ekonomi, boende och deltagande i sociala aktiviteter.

Slutsatser: Social kognitiv teori kan vara kliniskt användbar tillsammans med traditionella fallförebyggande åtgärder i det fallförebyggande arbetet. Könsskillnader behöver beaktas när strategier för fallprevention tas fram.